

A7 För- och nackdelar med demokratiskt beslutsfattande

Uppgiftsformulering

Demokrati är bland annat en form för gemensamt beslutsfattande.
Resonera om fördelar och nackdelar med ett demokratiskt sätt att fatta beslut.

Uppgiften prövar följande del av kunskapskravet: delkunskapskrav 5

Eleven har grundläggande/goda/mycket goda kunskaper om demokratiska värden och processer och visar det genom att föra enkla/utvecklade/välutvecklade och nyanserade resonemang om demokratiska rättigheter och skyldigheter, samt om för- och nackdelar med olika former för gemensamt beslutsfattande.

Bedömningsaspekter

Progressionen i uppgiften består av:

- i vilken utsträckning svaret innehåller relevanta för- och nackdelar med att fatta beslut på ett demokratiskt sätt
- i vilken utsträckning svaret förtydligas med hjälp av exempel, fakta eller konsekvensbeskrivningar

Beskrivning av progressionen

Belägg för nivå E	Belägg för nivå C	Belägg för nivå A
<ul style="list-style-type: none"> • Svaret innehåller minst en relevant för- eller nackdel med att fatta beslut på ett demokratiskt sätt.	<ul style="list-style-type: none"> • Svaret innehåller minst en relevant fördel och minst en relevant nackdel med att fatta beslut på ett demokratiskt sätt. • Svaret innehåller minst ett exempel, fakta eller konsekvensbeskrivning som förtydligar fördelen eller nackdelen	<ul style="list-style-type: none"> • Svaret innehåller minst en relevant fördel och minst en relevant nackdel med att fatta beslut på ett demokratiskt sätt. • Svaret innehåller minst två exempel, fakta eller konsekvensbeskrivningar som förtydligar fördelen och nackdelen.

Vanliga orsaker till att svar inte når nivå E

- Svaret innehåller ingen relevant för- eller nackdel med att fatta beslut på ett demokratiskt sätt.

Belägg för nivå E

- Svaret innehåller **minst en** relevant för- eller nackdel med att fatta beslut på ett demokratiskt sätt.

Exempel på svar

En fördel är att alla får vara med och bestämma. Nackdel är att det inte alltid blir som man vill.

Kommentar

Svaret innehåller en relevant fördel och en relevant nackdel med demokrati. Fördelen: ”alla får vara med och bestämma” och nackdelen ”det inte alltid blir som man vill”.

Belägg för nivå C

- Svaret innehåller **minst en** relevant fördel **och minst en** relevant nackdel med att fatta beslut på ett demokratiskt sätt.
- Svaret innehåller **minst ett** exempel, fakta eller konsekvensbeskrivning som förtydligar fördelen **eller** nackdelen

Exempel på svar

”Fördelar: Alla har chans att säga vad de tycker, sina åsikter och vara en del för förbättring i landet. Med demokrati har man mera åsikter och olika perspektiv, när man t.ex. ska fatta ett beslut så kan man höra olika konsekvenser från olika personer. För att vara säker på om beslutet kommer att ge mer fördelar än nackdelar. Nackdelar: Att det kan ta ganska lång tid att fatta beslut, och ofta kan man inte komma överrens när man tycker olika saker”.

Kommentar

Svaret innehåller en relevant fördel med att fatta beslut på ett demokratiskt sätt, alla får säga vad de tycker, vilket visas genom: ”Alla har chans att säga vad de tycker, sina åsikter och vara en del för förbättring i landet.” Fördelen förtydligas genom att eleven förklarar hur man kan komma fram till det alternativ som ger flest fördelar genom att lyssna till flera människors åsikter och perspektiv. Svaret innehåller även två relevanta nackdelar med att fatta beslut på ett demokratiskt sätt. Den första visas genom: ”Att det kan ta ganska lång tid att fatta beslut”. Den andra visas genom: ”och ofta kan man inte komma överrens när man tycker olika saker.” Nackdelarna förtydligas inte.

Belägg för nivå A

- Svaret innehåller **minst en** relevant fördel **och minst en** relevant nackdel med att fatta beslut på ett demokratiskt sätt.
- Svaret innehåller **minst två** exempel, fakta eller konsekvensbeskrivningar som förtydligar fördelen **och** nackdelen.

Exempel på svar

”Att alla har något att säga till om angående de beslut som tas är viktigt då ingen skall kunna genomföra något utan andras samtycke d.v.s att ingen skall kunna driva ett land i en viss riktning när folk tycker annorlunda. Jag ser även demokrati som en säkerhetsåtgärd för att förhindra enskilda individer från att besitta all makt i ett land och styra utifrån sina egna principer. Nackdelen med att alla ska få belysa sina åsikter är att ett beslut kan dröja betydligt längre för att genomföras eller nekas än om en ensam representant hade gjort valet åt sitt land. På så sätt skulle snabbt fattade beslut kunna motverka en del negativa saker som skulle kunna eskalera till något stort om det fått tillräckligt med tid.”

Kommentar

Svaret innehåller en relevant fördel med att fatta beslut på ett demokratiskt sätt, att alla får vara delaktiga i de beslut som fattas: ”alla har något att säga till om angående de beslut som tas”. Fördelen förtydligas genom att eleven beskriver hur ”alla” människors delaktighet i besluten kan hindra en ensam individ från att besitta all makt och handla på ett sätt som inte stämmer överens med vad resten av folket tycker. Svaret innehåller även en relevant nackdel med demokrati, att det kan ta lång tid att komma fram till ett beslut (eller att man aldrig kommer fram till ett beslut): ”ett beslut kan dröja betydligt längre för att genomföras eller nekas än om en ensam representant hade gjort valet åt sitt land”. Detta förtydligas genom att eleven beskriver konsekvenser med att det tar lång tid att fatta demokratiska beslut: ”På så sätt skulle snabbt fattade beslut kunna motverka en del negativa saker som skulle kunna eskalera till något stort om det fått tillräckligt med tid.”